

Otroci in družbeni razvoj

V letošnjem tednu otroka je Zveza prijateljev mladine Ljubljana-Šiška pripravila obširni program. Uvodoma je bila občinska pionirska konferenca, na okrogli mizi pa je tekla beseda o zdravju otrok. Učenci prvih razredov osnovnih šol so obiskali živalski vrt, učenci drugih razredov so si ogledali film »Sreča na vrvi«, učenci tretjih razredov »Kekec«, četrtih razredov pa »Pastirce«, »Sredinčki« iz VVO so si ogledali »Zvezdico zaspanko«, »mali šolarji« pa »Srečo na vrvi«.

Zelo zanimiva je bila razstava likovnih izdelkov predšolskih otrok »Zlata jesen« v zdravstvenem domu Šiška ter zabavna prireditev z otroki Ljubljane in njihovimi starši v Mostecu (na fotografijah)

Okrogla miza ob tednu otroka

Geslo letošnjega »Tedna otroka« je: »Otrok in družbeni razvoj«, ki izvira iz programa mednarodnega leta mladih (1985) in opozarja, da je potrebno bolj kot doslej povezati otroke, mladino in odrasle, saj otroci in mladina lahko veliko pripomorejo k razvoju skupnosti, v katerih žive, delajo in odrasčajo.

V letošnjem Tednu otroka naj bi torej namenili pozornost vsem tistim aktivnostim, s katerimi je mogoče izboljšati družbeno skrb za otroke in odrasčajočo mladino. Zato moramo spodbujati uresničevanje akcijskih programov, s katerimi je mogoče izboljšati življenjske razmere tako, da bi se lahko otroci in mladina v ustreznih okoliščinah kar najbolje duševno in telesno razvijali.

V Ljubljani smo se dogovorili za geslo ob »Tednu otroka« Zdravje otrok in mladine, saj je tudi mednarodno geslo »Zdrava mladina, naše največje bogastvo«.

V občini Ljubljana-Šiška je bila organizator »okrogle mize« OK SZDL, na katero so bili vabljeni vsi dejavniki, ki lahko kakorkoli pripomorejo k zdravju otrok in mladine, oz. prispevajo k preprečevanju bolezni. Zdravstveni delavci zdravstvene org. Ljubljana-Šiška so nam aktivno in prijazno pomagali pri organizaciji »Okrogle mize« na temo: »Zdravje otrok in mladine«.

Tako so pripravili in podali problemsko nakazane uvode v razpravo tudi z nekaterimi konkretnimi predlogi in to:

dr. Nevenka Bele-Iztak — dispanzer za predšolske otroke

dr. Marjana Šalehar — dispanzer za šolske otroke in

dr. Metoda Rejc-Novak — za področje zobozdravstva, s poudarkom na preventivi.

Ugotavlja se, da v večjih mestih otroci mnogo bolj obolevajo kot na podeželju, tudi obisk je večji v ambulantah v mestih, saj starši pripeljejo otroka že za manjše prehlade, kar sicer drugod kar doma pozdravijo.

Tako je v otroških ambulantah tri četrti kurative in le četrti preventivne, čeprav bi bilo oboje obratno.

V ambulantni pregledanih 97% vseh dojenčkov, v prvem letu starosti so sistematsko pregledani petkrat, medtem ko 3 leta stari enkrat letno.

S starši se vrši vzgojno delo individualno pri zdravniku v ambulanti, v VVO pa skupinsko in to v obliki predavanj staršem, čeprav je obisk s strani staršev zaskrbljujoč.

Povezovanje s starši, ki imajo otroke v vzgojnih oddelkih oz. razvojnih oddelkih, je boljše in tudi pripravljenost staršev je večja.

Koordinacija in povezovanje s socialno službo centra za socialno delo, osnovnih šol ter zdravstvene službe je dobra in kontinuirana.

Cilj je seveda čimveč preventivne dejavnosti za preprečevanje obolevanja otrok. Zelo primerno bi bilo, pa največkrat primanjkuje sredstev, staršem posredovati razne zloženke, brošure, slikovni material in druge strokovne publikacije. RKS razpolaga z dokaj kvalitetnimi materiali, seveda pa bi morale samoupravne interesne skupnosti zadevo finančno podpreti.

Sploh se ugotavlja, da je tega in podobnega za izboljšanje razmer otrok in mladine vse premalo v srednjeročnih in dolgoročnih programih, ki so prav zdaj v fazi predlogov, če se tu ne najde stvari, je brezpredmetno govorjenje in razpravljanje, ker ne bo nič izvršenega.

Res pa je tudi, če bi bilo 50% izvršenega in realiziranega, kar je že z akcijskimi programi sprejetega in obvezujočega, bi bilo že veliko narejenega.

Vsako leto ob »Tednu otroka« si razni dejavniki, DPO, družbene organizacije in društva, pa tudi institucije ter samoupravne strukture (SIS) zadajo kon-

kretno ukrepe v svoje programe, kar pa navadno ostane le na papirju in na pol poti izvrševanja. Tu bi veljalo pohvaliti in izzeti ZPM (zvezo prijateljev mladine), ki edina sprejete programe-akcije tudi realizira in o njih izvršitvi tudi poroča.

Če tudi bi tu lahko ob pomoči nas vseh še marsikaj izboljšali, npr. vsebinsko obogatili počitniško letovanje, kot tudi dnevno počitniško letovanje, pa so tu odgovorni še drugi dejavniki, kot telesna kultura ipd.

Tudi na področju zobozdravstva je viden napredek pri zdravljenju zob, tu se je od leta 1980 obolevanje stalno zniževalo. Tu so seveda zdravstveni delavci ob pomoči VVO, staršev in ZPM ter RKS veliko naredili. Nujno pa je potrebno še nadaljnje osveščanje staršev, da je vsako zgodnje odkrivanje obolelih zob zelo pomembno. Zelo pomembna je prehrana in redno umivanje zob. Tudi na tem področju je veliko primerne literature, slikovnega materiala, ki bi ga lahko koristno uporabili, če bi zdravstvena skupnost in skupnost otroškega varstva ter izobraževanja pomagali s finančnimi sredstvi, kar se seveda večkratno obrestuje.

Zato velja še enkrat poziv vsem dejavnikom, samoupravnim interesnim skupnostim, DPO, družbenim org. in društvom, svetovalnemu centru in drugim, da izdelajo operativne akcijske programe za izboljšanje razmer otrok — njihovega dela in življenja.

Moramo intenzivirati vse to, kar že imamo, večnamenske prostore, organizirati posvete staršev v OŠ o vseh teh problemih oz. ugotovitvah, vse skupaj uskladiti na nivoju Ljubljane, vrednotenje preventivne in vseh akcij, preko svobodne menjave dela. Skrajni čas je tudi, da se financiranje mejnih dejavnosti v Ljubljani sistemsko uredi, le tako bodo akcijski programi vseh družbenih organizacij in društev, ki se največ ukvarjajo s problemi otrok in mladine, dosledno izvajani in realizirani. Nadalje kontinuirano delo s starši o vseh problemih, organizirati tudi razgovore o konkretnih problemih. Predvsem mlade družine so premalo informirane ter pritegnjene k sodelovanju. To pa seveda zahteva drugo obliko dela vseh dejavnikov, ki imajo v svojih programih otroka, tudi samoupravne interesne skupnosti, da se začnejo ukvarjati s vsebinskimi problemi na sejah skupščin ter zahtevajo od delegatov večjo angažiranost tudi v združenem delu in v krajevnih skupnostih.

Teden otroka namreč ni tisti teden v oktobru, temveč skozi vse leto, otrokov čas je danes, ne jutri!

Ivanka Kukovec

